

รายงานวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและภาพรวมโครงสร้าง ทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒

กรุงเทพมหานครได้กำหนดวางวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนทิศทางการพัฒนาองค์กรเพื่อให้สามารถก้าวขึ้นสู่การเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ โดยเป้าหมายหลักสำคัญที่กรุงเทพมหานครต้องดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามกรอบวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ นั้น จำเป็นต้องอาศัยกลไกการปฏิบัติงานของหน่วยงานกรุงเทพมหานครเอง ซึ่งรับผิดชอบหน้าที่ผลักดันให้การกิจงานตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้พิจารณาบรรจุวางไว้ตามกรอบแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕ ภายใต้มิติยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครที่ปัจจุบันอยู่ในช่วงระยะเวลาดำเนินกิจกรรม/โครงการเพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องตามกรอบเงื่อนไขพันธกิจที่กำหนดไว้ตามช่วงของแผนระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) โดยในการวางแผนทิศทางการพัฒนาเพื่อให้พื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็น “มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้” ประกอบกับให้มีลักษณะเป็นเมืองแห่งโอกาสทางธุรกิจและการลงทุนที่มุ่งเน้นกระตุ้นให้กรุงเทพมหานครเร่งสร้างขีดความสามารถด้านการแข่งขันทางธุรกิจ รวมถึงในการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ยกระดับรายได้ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน อีกทั้งจุดแข็งของภาคการบริการทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค และหากมองประเด็นทางด้านเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครซึ่งวิเคราะห์ได้ว่ามีความได้เปรียบสูง ทั้งนี้ อันเป็นผลสืบเนื่องจากปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่กรุงเทพฯ มีกายภาพเป็นเมืองศูนย์กลางที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับนานาชาติ ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่าภาพรวมในสภาวะที่ภาคเศรษฐกิจสามารถดำเนินไปได้ตามปกติโดยไม่เกิดวิกฤตใดๆ ก็ย่อมจะส่งผลให้ระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครมีทิศทางอันสะท้อนไปในเชิงบวกต่อปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดระดับและมูลค่าสัดส่วนของโครงสร้างทางเศรษฐกิจประเทศที่ปัจจุบันมีขนาดใหญ่กว่า ๑ ใน ๓ ของทั้งประเทศ อีกทั้งยังพบว่าในพื้นที่กรุงเทพฯ มีระดับของกิจกรรมทางเศรษฐกิจซึ่งคิดคำนวณออกมาในรูปของมูลค่าเพิ่มทางด้านผลผลิตและบริการเป็นสัดส่วนเฉลี่ยที่สูงกว่าทุกภูมิภาคของประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พบว่า กรุงเทพมหานครมียอดสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) เป็นมูลค่าสูงกว่าประมาณร้อยละ ๓๖.๖๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และยังมีกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย ซับซ้อนอยู่เป็นจำนวนมาก ตลอดจนกรุงเทพฯ ยังคงไว้ซึ่งแนวโน้มอัตราการเติบโตและระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่อยู่ในเกณฑ์สูงต่อเนื่องจากกรอบปี ๒๕๖๑ ฉะนั้นจากประเด็นนี้กรุงเทพมหานครจึงสามารถใช้ประโยชน์ของข้อมูลสถิติ (GPP) เพื่อมาประยุกต์ใช้สำหรับเป็นเครื่องมือสะท้อนแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายใต้กรอบมิติเชิงพื้นที่ รวมทั้งเพื่อใช้ในการดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ถึงขีดความสามารถและระดับศักยภาพทางด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มของระบบเศรษฐกิจอันสืบเนื่องจากปัจจัยด้านกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการภายในย่านหรือโซนพื้นที่ต่างๆ ของกรุงเทพมหานครที่จะนำไปสู่การกำหนดแผนพัฒนาเป็นการเฉพาะพื้นที่ตามศักยภาพ ลักษณะทางอัตลักษณ์ และการมีส่วนร่วมของชุมชนแต่ละแห่งในเชิงลึกต่อไป กรณีนี้เมื่อวิเคราะห์จากสถิติยอดรวมแนวโน้มของข้อมูลและอัตราในการขยายตัวของ (GPP) กรุงเทพมหานคร โดยการคำนวณและวัดจากมูลค่าทางด้านผลผลิตประจำปี ๒๕๖๒ ซึ่งมีมูลค่ารวมทั้งสิ้นเท่ากับ ๔,๐๐๑,๔๙๔ ล้านบาท โดยหากเทียบยอดรวมของตัวเลขดังกล่าวกับขนาดของเศรษฐกิจประเทศแล้ว คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๓๖.๖๐ ซึ่งมียอดสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เท่ากับ ๑๐,๙๓๒,๐๖๕ ล้านบาท โดยจะเห็นได้ว่าการพิจารณาภาพรวมข้อมูลสถิติกิจกรรมการผลิตหรือบริการในพื้นที่ผ่านต่างๆ จะมีส่วนช่วยให้การศึกษาวเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ

ของกรุงเทพมหานครแบบลงลึกและสามารถจำแนกให้เห็นถึงรายละเอียดตามลักษณะทางกายภาพโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจของในแต่ละสาขาการผลิตนั้นๆ อีกทั้งในการเชื่อมโยงเครือข่ายของระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ซึ่งจะมีส่วนสำคัญต่อตัวแปรปัจจัยที่ช่วยเกื้อหนุนด้านการเจริญเติบโต ตลอดจนสามารถส่งผ่านผลกระทบต่อประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดทิศทางขับเคลื่อนเศรษฐกิจของเมือง ทั้งนี้ จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงภาวะเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครในช่วงปี ๒๕๖๒ จะพบว่า มีระดับอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องที่ร้อยละ ๔.๒๔ ต่อปี โดยมีแนวโน้มลดลงจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ ๕.๑๒ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยเชิงบวกของภาพรวมทางเศรษฐกิจประเทศที่ได้รับอานิสงค์จากแรงขับเคลื่อนหลักๆ มาจากการใช้จ่ายบริโภคในภาคเอกชน รวมทั้งในการลงทุนในภาพรวมซึ่งมีเกณฑ์อัตราการขยายตัวที่เร่งขึ้น ประกอบกับมีแรงสนับสนุนจากมาตรการและนโยบายของภาครัฐเพิ่มเติมที่ช่วยเร่งการใช้จ่ายเงินเพื่อพยุงและกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบขนส่งทางราง และจากการที่ได้รับผลอันสืบเนื่องมาจากการย้ายฐานการผลิตในบางอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแบบแผนการผลิตเพื่อการส่งออกมายังไทย ในช่วงปลายปีดังกล่าว โดยในปีปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้ภาคเศรษฐกิจมีแนวโน้มในการขยายตัวอย่างต่อเนื่องต่อไปจากช่วงปี ๒๕๖๑ ซึ่งถือเป็นปีที่ประเทศสามารถรักษาสอดคล้องด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวมได้ค่อนข้างดี

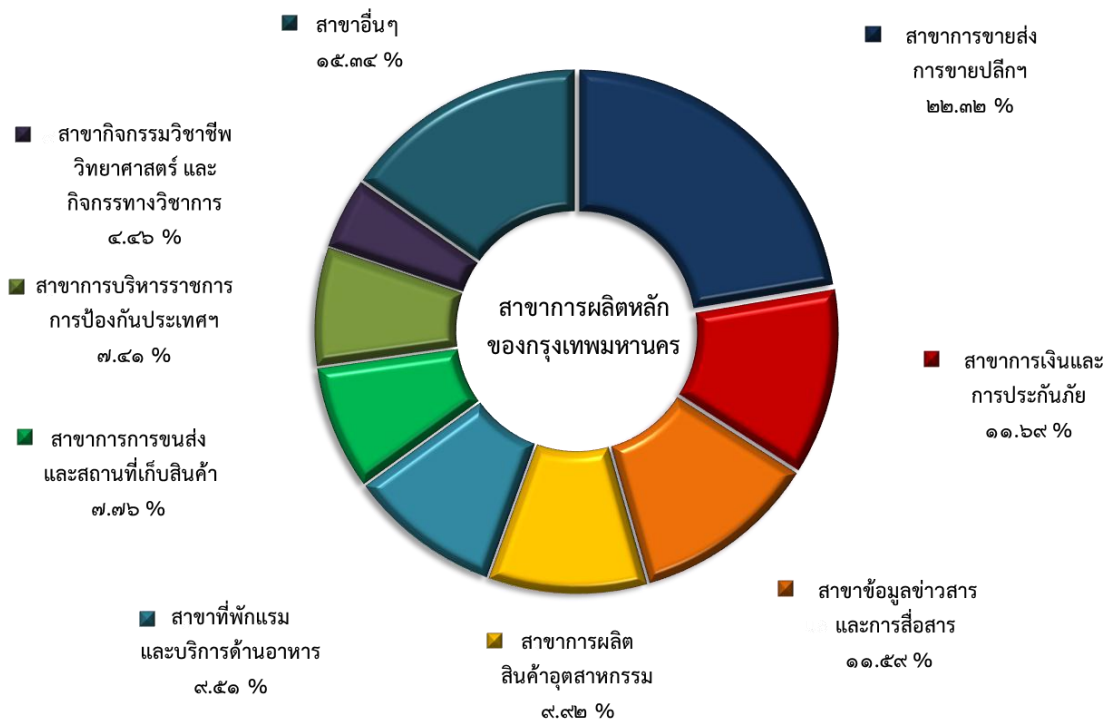
โครงสร้างทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒

สืบเนื่องจากรายงานสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจของไทย ซึ่งอ้างอิงที่มาจากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จะพบว่าในปี ๒๕๖๒ ภาวะเศรษฐกิจภาพรวมของประเทศทั้งปีมีอัตราการขยายตัวที่ต่อเนื่องประมาณร้อยละ ๒.๔ และจากผลการศึกษาวิเคราะห์สถิติข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (GPP) ของกรุงเทพมหานคร จากแหล่งข้อมูลดังกล่าว จะเห็นว่าในช่วงปี ๒๕๖๒ ภาคการผลิตในสาขาเศรษฐกิจหลักของกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ ๔.๒๔ ต่อปี ซึ่งมีอัตราการลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนที่ขยายตัวประมาณร้อยละ ๕.๑๒ อันเป็นผลเชิงบวกมาจากการที่เศรษฐกิจได้รับอานิสงค์ทางด้านเสถียรภาพของเศรษฐกิจภาพรวมประเทศที่อยู่ในเกณฑ์ดีอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีปัจจัยเกื้อหนุนทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมสนับสนุนให้มีระดับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น

จากข้อมูลยอดสถิติด้านมูลค่าการผลิตในสาขาเศรษฐกิจภาพรวมของกรุงเทพมหานคร โดยเมื่อนำมาศึกษารายละเอียดเพื่อวิเคราะห์จำแนกโครงสร้างสัดส่วนทางเศรษฐกิจภาพรวมของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะพบว่าในปี ๒๕๖๒ สาขาการผลิตหลักของภาคเศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร นั้น มีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นในทุกสาขา โดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๑๐.๕๘ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา ทั้งนี้ ในสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (GPP) กรุงเทพมหานครสูงสุด ๘ ลำดับแรก ได้แก่ สาขาการขนส่ง การขายปลีก , สาขาการเงิน และการประกันภัย , สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร , สาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม , สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร , สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า , สาขาบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ , สาขากิจการกรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ ในการนี้เมื่อคำนวณภาพรวมมูลค่าในสาขาการผลิตหลักทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น ซึ่งพบว่ามีสัดส่วนในการผลิตคิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้นเท่ากับร้อยละ ๘๔.๖๖ ของโครงสร้างภาคเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม

วิเคราะห์ภาพรวมโครงสร้างทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒

แผนภาพที่ ๑ : โครงสร้างทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครจำแนกตามสาขาการผลิต ปี ๒๕๖๒

จากข้อมูลตามแผนภาพที่ ๑ ข้างต้น เมื่อทำการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นตัวแปรสำคัญและมีอิทธิพลต่อระดับการเป็นตัวกำหนดโครงสร้างทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะพบว่าในปี ๒๕๖๒ ระดับเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครมีมูลค่าสูง โดยภาพรวมในปีดังกล่าวมียอดมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) รวมทั้งสิ้นจำนวน ๔,๐๐๑,๔๙๔ ล้านบาท โดยมีกิจกรรมการผลิตที่กระจายอยู่ใน ๘ กลุ่มสาขาหลัก คือ สาขาการขนส่ง การขายปลีก , สาขาการเงินและการประกันภัย , สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร , สาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม , สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร , สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า , สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ , สาขากิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๒ , ๑๑.๖๙ , ๑๑.๕๙ , ๙.๙๒ , ๙.๕๑ , ๗.๗๖ , ๗.๔๑ และ ๔.๔๖ ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงไว้ในตารางที่ ๑ และนอกจากนี้แล้วยังปรากฏภาคการผลิตที่มีผลต่อเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ซึ่งกระจายมูลค่าอยู่ในกลุ่มสาขาการผลิตอื่นๆ อีกประมาณร้อยละ ๑๕.๓๔ ทั้งนี้ จากสถิติของยอดมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (GPP) ของกรุงเทพมหานครในแต่ละสาขาล้วนถือเป็นข้อมูลสำคัญทางด้านเศรษฐกิจที่กรุงเทพมหานครจะต้องให้ความสำคัญและให้ความสนใจที่จะทำการศึกษาเชิงลึก รวมถึงวิเคราะห์ในด้านกรอบมิติของโครงสร้างดังกล่าว ตลอดจนด้านรายละเอียดต่างๆ เพื่อมุ่งค้นหาข้อสรุปประเด็นในแง่บทบาทและระดับความสัมพันธ์ของภาคเศรษฐกิจแต่ละระดับ อีกทั้งผลในการก่อเกิดการผลิตที่มีส่วนขับเคลื่อนปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการสะท้อนถึงทางด้านกายภาพในแต่ละย่านพื้นที่ของเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความแตกต่างที่หลากหลายและมีระดับที่ช่วยเกื้อหนุนต่อการพัฒนานำไปสู่ความเจริญเติบโตซึ่งส่งผลให้เกิดอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่มากขึ้นไม่เท่ากันในแต่ละพื้นที่

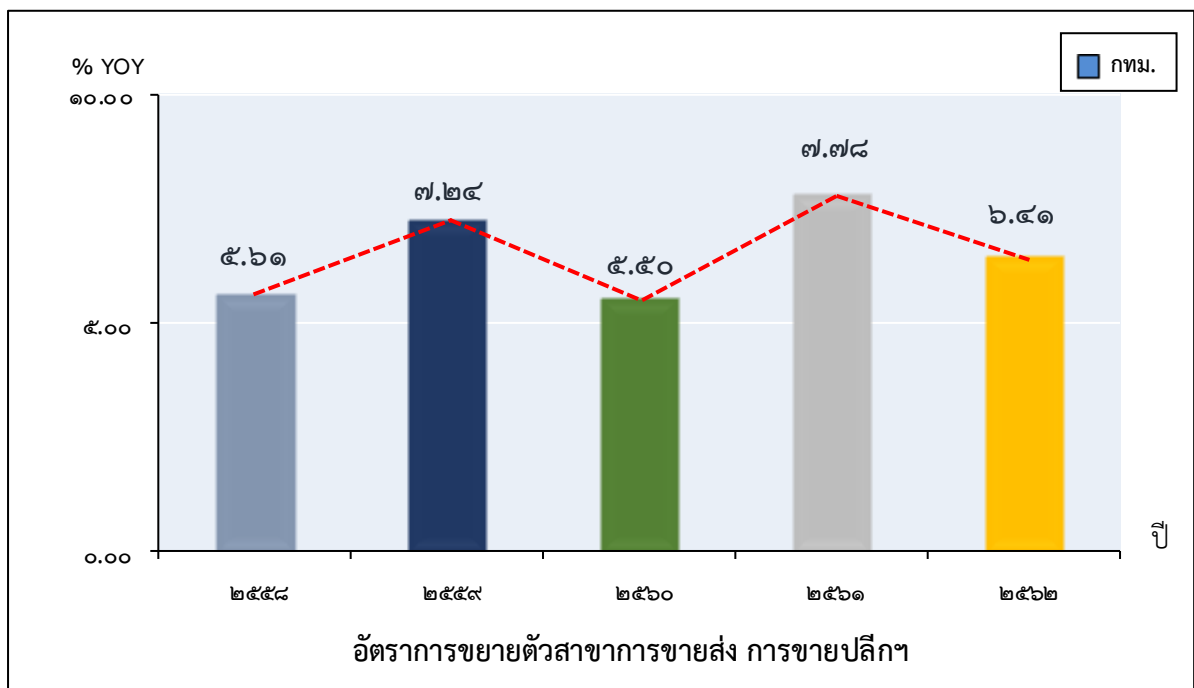
ตารางที่ ๑ : แสดงลำดับสาขาตามโครงสร้างการผลิตหลักของกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒

ลำดับที่	สาขาการผลิตตามโครงสร้างเศรษฐกิจของ กทม.	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (%)
๑	สาขาการขนส่ง การขายปลีก	๘๙๓,๒๘๖	๒๒.๓๒
๒	สาขาการเงินและการประกันภัย	๔๖๗,๘๗๖	๑๑.๖๙
๓	สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๔๖๓,๕๗๕	๑๑.๕๙
๔	สาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม	๓๙๗,๑๔๘	๙.๙๒
๕	สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๓๘๐,๕๑๐	๙.๕๑
๖	สาขาการขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๓๑๐,๖๘๑	๗.๗๖
๗	สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๒๙๖,๓๗๑	๗.๔๑
๘	สาขากิจกรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	๑๗๘,๓๗๘	๔.๔๖
	สาขาการผลิต/กิจกรรม/บริการอื่นๆ	๖๑๓,๖๖๙	๑๕.๓๔
รวมยอดสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) กทม. ปี ๒๕๖๒		๔,๐๐๑,๔๙๔	๑๐๐.๐๐

ผลการศึกษาวิเคราะห์สาขาการผลิตหลักตามโครงสร้างทางเศรษฐกิจ
ของกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒

๑. สาขาการขนส่ง การขายปลีก

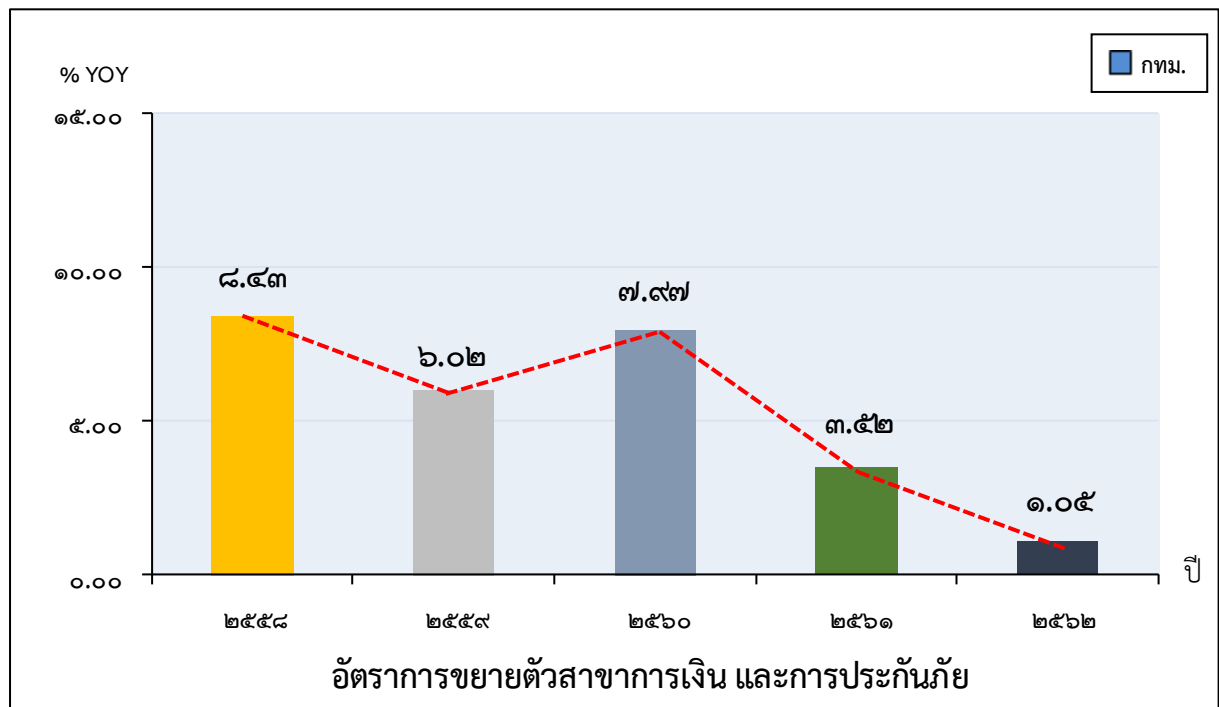
แผนภาพที่ ๒ : แสดงอัตราการขยายตัวโครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครในสาขาการขนส่ง
การขายปลีก ปี ๒๕๖๒

จากข้อมูลตามแผนภาพที่ ๒ ซึ่งแสดงถึงด้านอัตราการขยายตัวทางโครงสร้างเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒ โดยจะพบว่า ภาคการผลิตในสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์ถือเป็นสาขาการผลิตหลักของกรุงเทพมหานครที่มีมูลค่าสัดส่วนทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งปรากฏยอดสถิติตามโครงสร้างเศรษฐกิจในภาพรวมสูงที่สุด โดยคิดเป็นมูลค่า ๘๙๓,๒๘๖ ล้านบาท หรือเท่ากับสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๓๒ ของยอดมูลค่า GPP กรุงเทพมหานครในภาพรวม ปี ๒๕๖๒ ทั้งนี้โดยสาขาดังกล่าวมีแนวโน้มอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงที่ร้อยละ ๖.๔๑ เมื่อเทียบกับรอบปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา ที่ขยายตัวที่ร้อยละ ๗.๗๘ สำหรับด้านผลการดำเนินการเพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงยอดสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (GPP) ของกรุงเทพมหานครในสาขากิจกรรมการผลิตตามแผนภาพที่ ๒ พบว่า มีการขยายตัวชะลอตัวลงจากปี ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการจำหน่ายยานยนต์และจักรยานยนต์ที่ชะลอตัวตามความต้องการใช้ภายในประเทศ ประกอบกับด้านการขายส่งและขายปลีกที่ชะลอตัวจากปีก่อนหน้าอันเกิดจากผลของด้านอุปสงค์ที่การอุปโภคบริโภคของครัวเรือนค่อยๆ ชะลอตัวตามกำลังซื้อที่อ่อนตัวลง รวมทั้งในส่วนสถิติของยอดจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีแนวโน้มชะลอจำนวนลง ขณะเดียวกันที่เป็นผลสืบเนื่องจากภาวะการนำเข้าสินค้าของประเทศที่มีแนวโน้มของยอดจำนวนในการสั่งซื้อสินค้าที่ลดลง

๒. สาขาการเงิน และการประกันภัย

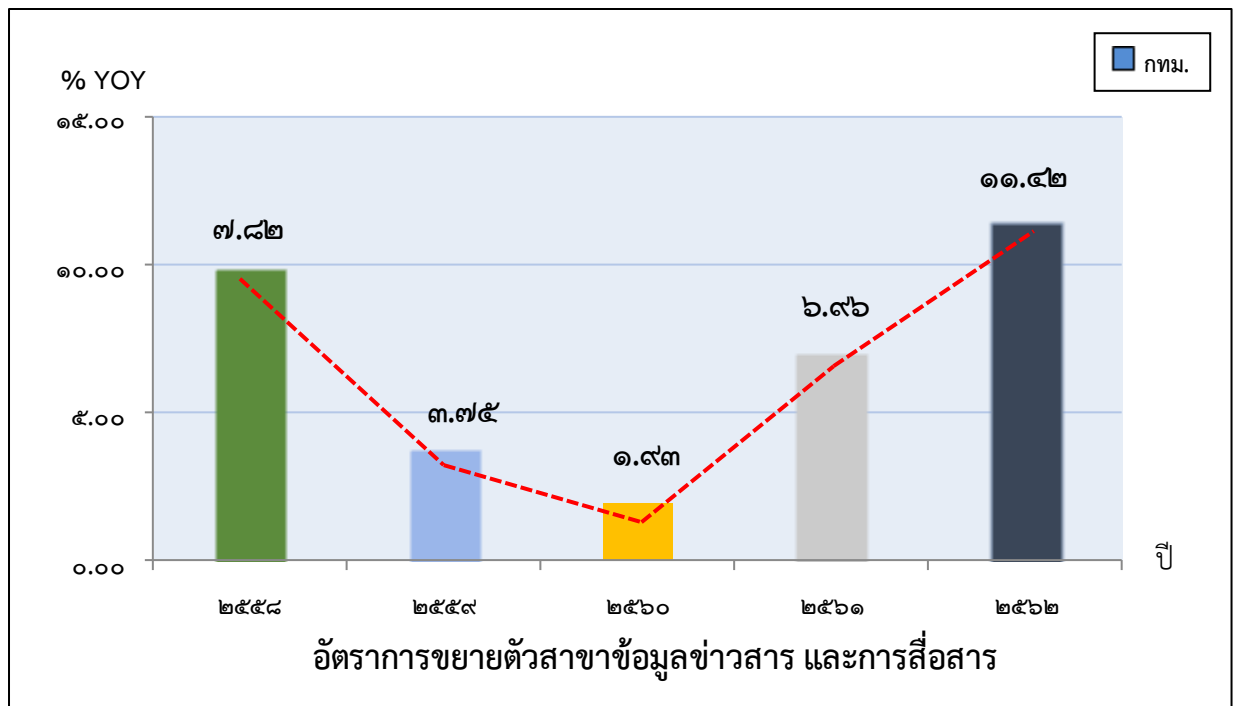
แผนภาพที่ ๓ : แสดงอัตราการขยายตัวโครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครในสาขาการเงิน และการประกันภัย ปี ๒๕๖๒

จากข้อมูลตามแผนภาพที่ ๓ ดังกล่าว เมื่อศึกษาวิเคราะห์ด้านภาพรวมโครงสร้างทางเศรษฐกิจของ กรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒ ในกิจกรรมสาขาการผลิตสาขาการเงินและการประกันภัย จะพบว่า ปี ๒๕๖๒ มีมูลค่าเท่ากับ ๔๖๗,๘๗๖ ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๖๙ ของยอดมูลค่า GPP กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม โดยสาขาตัวกลางทางการเงินมีอัตราการขยายตัวในอัตราที่ลดลงที่ร้อยละ ๑.๐๕ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา ซึ่งขยายตัวที่ร้อยละ ๓.๕๒ อันเป็นผลสืบเนื่องจากธุรกิจกลุ่มธนาคารพาณิชย์และสถาบันรับฝากเงินอื่น มีการให้บริการทางการเงินและการประกันภัยโดยภาพรวมซึ่งมีผลการดำเนินงานที่ชะลอตัวลง ขณะที่ ผลการดำเนินงานของทางกลุ่มบริการเสริมทางการเงินโดยรวม นั้นมีแนวโน้มหดตัวเช่นกัน ทั้งนี้ ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ฯ ของปี ๒๕๖๒ ยังคงได้รับปัจจัยบวกจากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินและดอกเบี้ยเงินฝาก รวมทั้งค่าธรรมเนียม ที่เพิ่มขึ้น แต่โดยในปีนี้นั้นด้านยอดสถิติปริมาณสินเชื่อและปริมาณเงินฝากมีแนวโน้มเกิดการชะลอตัวลง ดังนั้น จึงส่งผล ให้มีผลการดำเนินงานที่ชะลอตัวลง ส่วนด้านการประกันภัยที่มีปัจจัยหลักมาจากยอดการประกันชีวิตที่ชะลอตัวลง ขณะที่ภาพรวมด้านการประกันวินาศภัยซึ่งยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ดี สำหรับในกลุ่มบริการเสริมทางการเงินที่มี ผลการดำเนินงานหดตัวอันมีสาเหตุจากปัจจัยหลักที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการของทางตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยที่ชะลอตัวลง รวมทั้งรายได้ค่านายหน้าจากการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์ฯ ที่ลดลง รายละเอียดแสดงตามยอดมูลค่าสถิติเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวในสาขาการผลิตที่เกี่ยวข้องกับสาขา ตัวกลางทางการเงินตามที่ปรากฏแผนภาพที่ ๓

๓. สาขาข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสาร

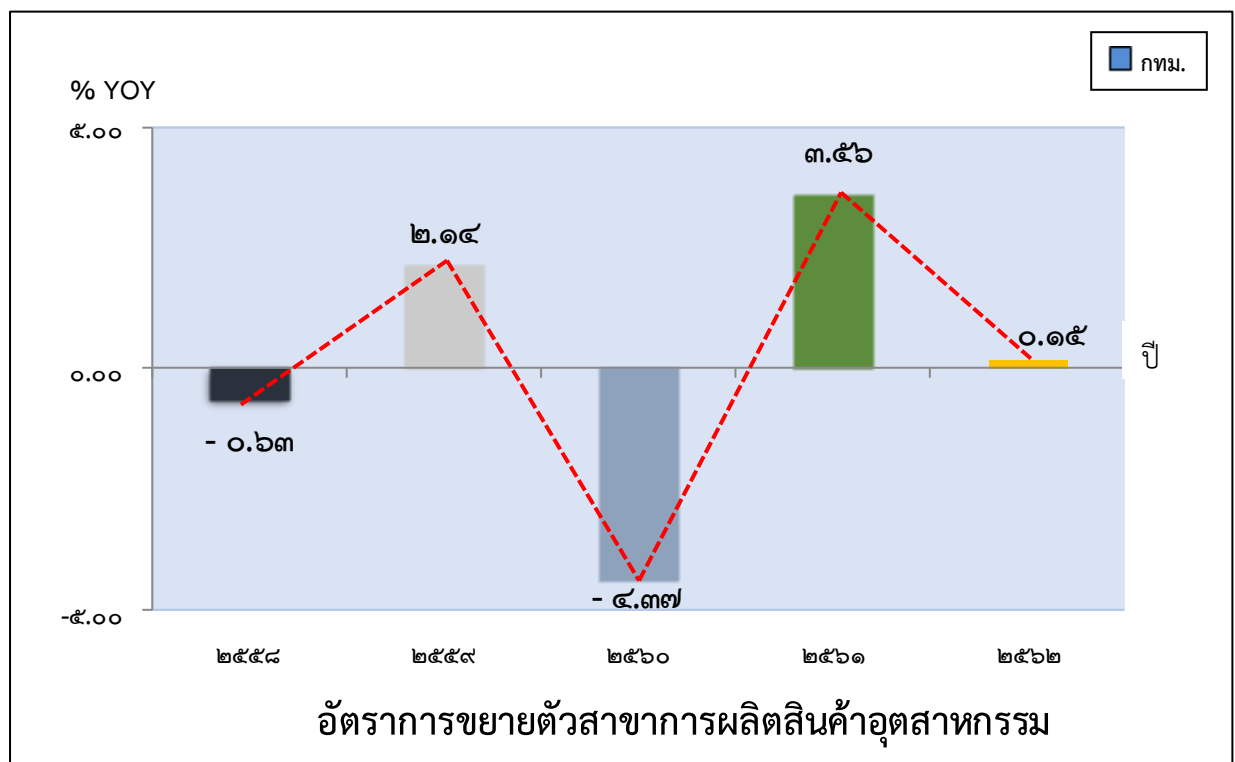
แผนภาพที่ ๔ : แสดงอัตราการขยายตัวโครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครในสาขาข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสาร ปี ๒๕๖๒

จากแผนภาพที่ ๔ ข้อมูลการศึกษาและวิเคราะห์สถิติมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งสะท้อนด้านภาพรวมโครงสร้างทางเศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒ สำหรับสาขาการผลิตด้านข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร มีมูลค่าโดยรวมเท่ากับ ๔๖๓,๕๗๕ ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๕๙ ของยอดมูลค่า GPP ของกรุงเทพมหานครในปีดังกล่าว โดยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๑๑.๔๒ จากปี ๒๕๖๑ ที่ขยายตัวร้อยละ ๖.๙๖ ทั้งนี้ อันเป็นผลมาจากด้านกิจกรรมโทรคมนาคมและกิจการการจัดผังรายการโทรทัศน์ และกิจการการแพร่ภาพกระจายเสียง มีการเร่งอัตราการขยายตัวที่สูงขึ้นเท่ากับร้อยละ ๒๐.๖ และ ๐.๙ ตามลำดับ ขณะที่กิจการการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีการขยายตัวที่ร้อยละ ๑.๓ ซึ่งมีแนวโน้มชะลอตัวลงจากร้อยละ ๔.๑ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และในส่วนกิจกรรมการผลิตภาพยนตร์ วิดีทัศน์ และรายการโทรทัศน์ การบันทึกเสียงและการจัดพิมพ์ จำหน่ายหรือเผยแพร่ดนตรี มีอัตราการขยายตัวเท่ากับร้อยละ ๑.๕ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๒ ในปีก่อนหน้า รายละเอียดดังแสดงให้เห็นจากยอดมูลค่าสถิติซึ่งวัดด้านอัตราการขยายตัวเปรียบเทียบในการผลิตสาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารตามแผนภาพที่ ๔

๔. สาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม

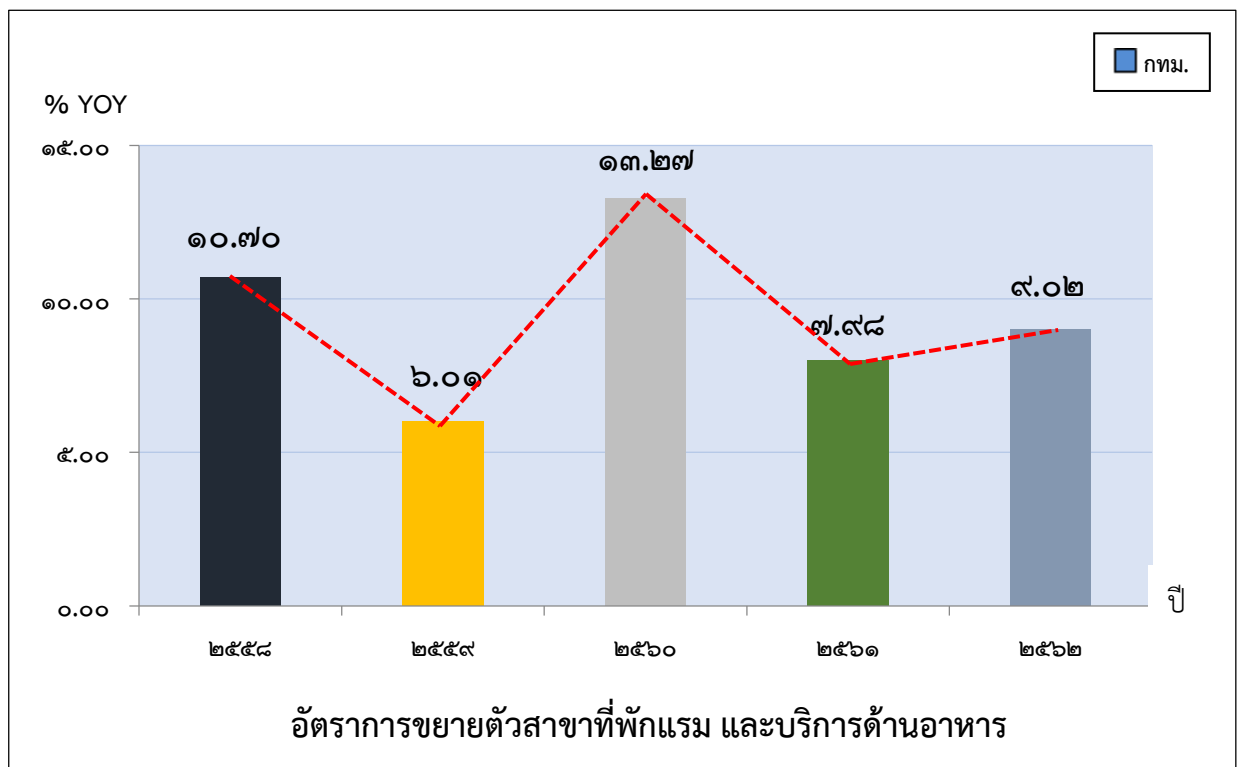
แผนภาพที่ ๕ : แสดงอัตราการขยายตัวโครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครในสาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ปี ๒๕๖๒

จากข้อมูลสาขาการผลิตตามแผนภาพที่ ๕ เมื่อนำเอาสถิติยอดรวมมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด กรุงเทพมหานคร (GPP) เพื่อมาศึกษาและวิเคราะห์ในด้านภาพรวมโครงสร้างทางเศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒ จะพบว่าในส่วนของการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ปี ๒๕๖๒ มีมูลค่าเท่ากับ ๓๙๗,๑๔๘ ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๙.๙๒ ของยอดมูลค่า GPP ของกรุงเทพมหานครในภาพรวม โดยที่มีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงจนวนร้อยละ ๐.๑๕ เมื่อเทียบกับช่วงปีก่อนหน้าซึ่งมีอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ ๓.๕๖ ทั้งนี้ เนื่องจากได้รับอิทธิพลส่วนหนึ่งมาจากปัจจัยสำคัญที่เป็นกลไกของภาคธุรกิจซึ่งขับเคลื่อนในเศรษฐกิจกลุ่มอุตสาหกรรมโดยเฉพาะอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกเป็นหลัก เช่น ยานยนต์ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ดี ยังพบว่า มีอุตสาหกรรมที่สามารถขยายตัวได้ดีอีกกลุ่มหนึ่ง อาทิเช่น อุตสาหกรรมเคมีและเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมอาหาร เกษษภัณฑ์พื้นฐานและเกษตรกรรม และอุปกรณ์ขนส่งอื่น ๆ ซึ่งได้รับแรงสนับสนุนจากความต้องการใช้ของภาคอุตสาหกรรมทั้งด้านอุปสงค์ภายในประเทศและในการส่งสินค้าออกไปต่างประเทศให้กับคู่ค้าที่ยังมีแนวโน้มการขยายตัวค่อนข้างดี รายละเอียดปรากฏตามยอดมูลค่าสถิติเปรียบเทียบด้านอัตราการขยายตัวของสาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมในแผนภาพที่ ๕

๕. สาขาที่พักแรม และบริการด้านอาหาร

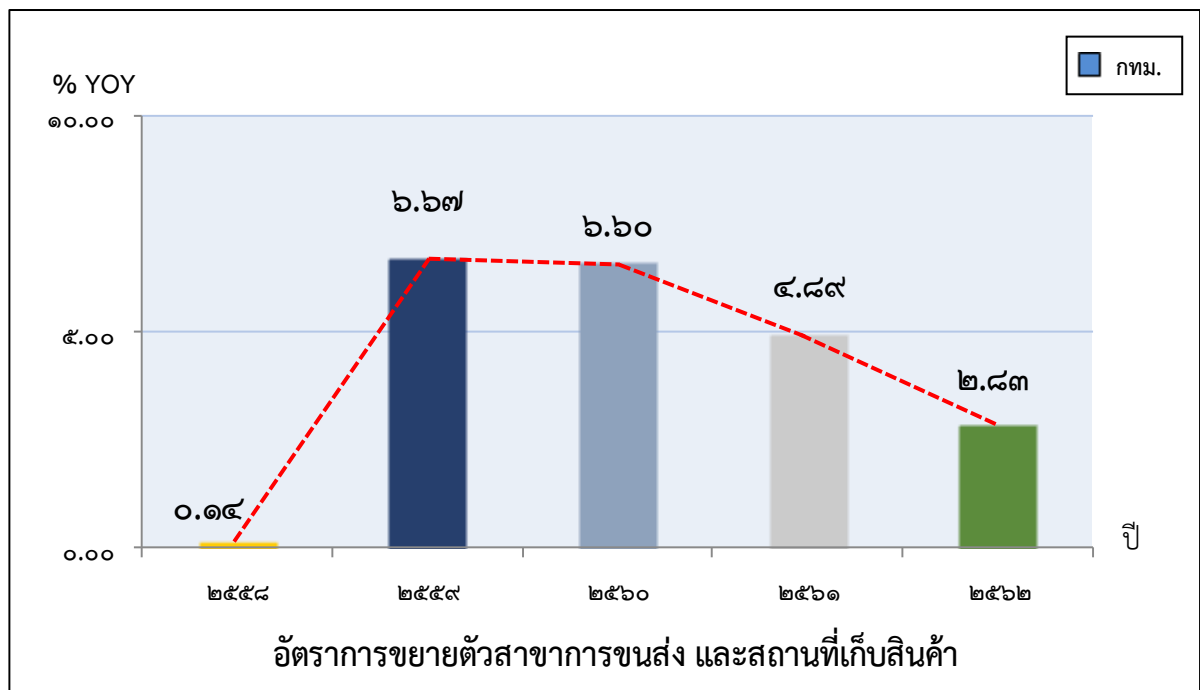
แผนภาพที่ ๖ : แสดงอัตราการขยายตัวโครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครในสาขาที่พักแรม และบริการด้านอาหาร ปี ๒๕๖๒

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพรวมของโครงสร้างทางเศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒ ตามแผนภาพที่ ๖ จะพบว่า ภาคการผลิตในสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร ปี ๒๕๖๒ มียอดสถิติมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้นเท่ากับ ๓๘๐,๕๑๐ ล้านบาท โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๙.๕๑ ของยอดมูลค่า GPP กรุงเทพมหานครภาพรวมของปี ๒๕๖๒ และมีแนวโน้มในการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ ๙.๐๒ จากปีก่อนหน้า ซึ่งมีอัตราการขยายตัวร้อยละ ๗.๙๘ ทั้งนี้ ในหมวดที่พักแรมมีการขยายตัวเท่ากับร้อยละ ๖.๗ ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่ร้อยละ ๗.๑ โดยสาเหตุปัจจัยหลักเป็นผลสืบเนื่องมาจากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ขยายตัวที่ร้อยละ ๔.๒ ซึ่งชะลอตัวลงจากการขยายตัวที่ร้อยละ ๗.๓ ในปีก่อนหน้า จากข้อมูลการศึกษาดังกล่าว พบว่า ยอดจำนวนนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกขยายตัวที่ร้อยละ ๔.๙ โดยการชะลอตัวลงดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากที่นักท่องเที่ยวชาวจีนลดลงเป็นสาเหตุหลัก ส่วนยอดสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกา และเอเชียใต้ยังสามารถขยายตัวได้ ขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา นั้น มีแนวโน้มที่ชะลอลงเช่นกัน สำหรับหมวดบริการด้านอาหาร พบว่า ขยายตัวที่ร้อยละ ๘.๗ ต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า โดยเหตุผลส่วนหนึ่งเป็นปัจจัยบวกมาจากการดำเนินโครงการชิมช้อปใช้ ซึ่งถือเป็นมาตรการกระตุ้นในด้านเศรษฐกิจของภาครัฐบาลในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี รายละเอียดแสดงตามยอดมูลค่าสถิติเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของสาขาการผลิตดังกล่าวในปี ๒๕๖๒ ตามแผนภาพที่ ๖

๖. สาขาการขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า

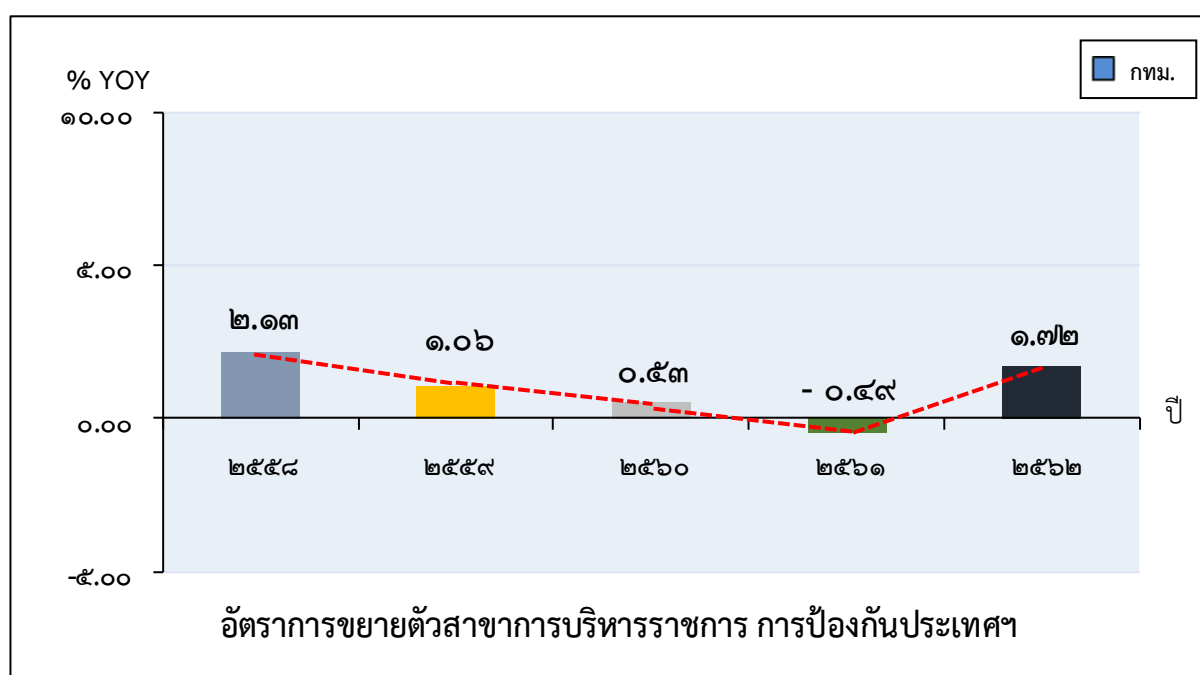
แผนภาพที่ ๗ : แสดงอัตราการขยายตัวโครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครในสาขาการขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า ปี ๒๕๖๒

จากการศึกษาและวิเคราะห์ด้านภาพรวมของโครงสร้างทางเศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒ ตามแผนภาพที่ ๗ ซึ่งพบว่าในปี ๒๕๖๒ ภาคการผลิตในสาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า มีมูลค่าเท่ากับ ๓๑๐,๖๘๑ ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗.๗๖ ของยอดมูลค่า GPP กรุงเทพมหานครในภาพรวม ปี ๒๕๖๒ โดยมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงร้อยละ ๒.๘๓ ต่อปี จากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ ๔.๘๙ ต่อปี ทั้งนี้ จากข้อมูลด้านการบริการขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศมีอัตราการขยายตัวต่ำกว่ารอบปีที่ผ่านมาในช่วงปี ๒๕๖๑ เนื่องจากเป็นผลจากด้านการขนส่งผู้โดยสารที่มีแนวโน้มชะลอตัวลงตามยอดของจำนวนนักท่องเที่ยว ประกอบกับการขนส่งสินค้าที่ชะลอตัวไปตามปริมาณการผลิตสินค้าทางด้านการเกษตร และสินค้าอุตสาหกรรมที่ลดลงจากปีก่อน ขณะที่ด้านการจัดส่งไปรษณีย์และการรับส่งเอกสาร นั้นมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ ๑๗.๗ ซึ่งต่อเนื่องจากการขยายตัวในร้อยละ ๑๗.๐ ในปี ๒๕๖๑ โดยสอดคล้องตามแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจการรับส่งสินค้าเอกชนที่ขยายตัวสูง รายละเอียดปรากฏตามยอดมูลค่าสถิติ ดังแสดงการเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวในการผลิตสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวตามแผนภาพที่ ๗

๗. สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ

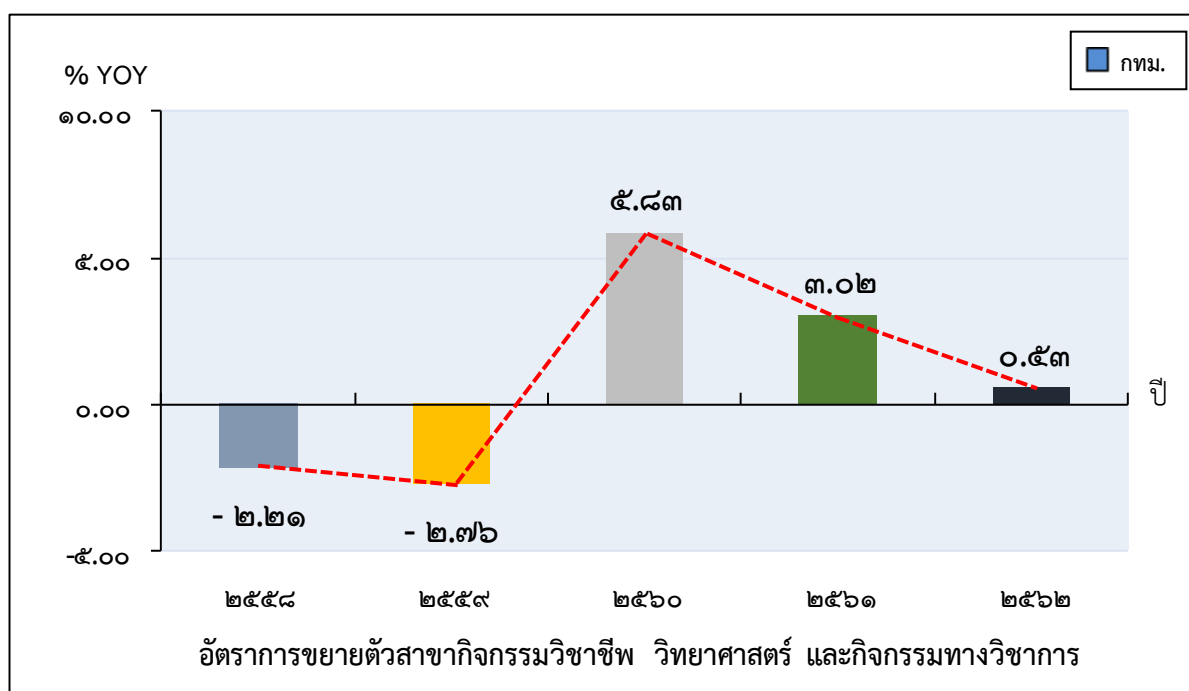
แผนภาพที่ ๘ : แสดงอัตราการขยายตัวโครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครในสาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ ปี ๒๕๖๒

จากการศึกษาและวิเคราะห์ด้านภาพรวมของโครงสร้างทางเศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๒ ตามแผนภาพที่ ๘ จะพบว่า ในสาขาภาคการผลิตการบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ ซึ่งมียอดมูลค่าผลิตภัณฑ์เท่ากับ ๒๙๖,๓๗๑ ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗.๔๑ ของยอดมูลค่า GPP กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมปี ๒๕๖๒ โดยที่ในปีดังกล่าวสาขาการผลิตมีแนวโน้มในการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นจำนวนร้อยละ ๑.๗๒ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านมามีอัตราการขยายตัวร้อยละ - ๐.๔๙ ต่อปี ทั้งนี้ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยกลไกด้านการขับเคลื่อนมาตรการหรือนโยบายของประเทศเพื่อการบริหารเศรษฐกิจของรัฐที่เน้นหนักและให้ความสำคัญในการส่งออกสินค้า รวมถึงในด้านการลดผลกระทบจากมาตรการกีดกันทางการค้า การเชื่อมโยงระบบห่วงโซ่อุปทานการผลิตสินค้าระหว่างประเทศคู่ค้าและการเร่งรัดกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและสร้างบรรยากาศทางการเมืองเพื่อรักษาเสถียรภาพด้านเศรษฐกิจของประเทศ รายละเอียดแสดงให้เห็นจากยอดมูลค่าสถิติอัตราการขยายตัวของสาขาการผลิตการบริหารราชการและการป้องกันประเทศในแผนภาพที่ ๘

๘. สาขากิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ

แผนภาพที่ ๙ : แสดงอัตราการขยายตัวโครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครในสาขากิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ ปี ๒๕๖๒

จากข้อมูลในแผนภาพที่ ๙ เมื่อดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ถึงยอดมูลค่าสถิติผลิตภัณฑ์ในสาขาการผลิตดังกล่าวตามกรอบโครงสร้างทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครในปี ๒๕๖๒ จะพบว่าภาคการผลิตในสาขากิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ มียอดมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด (GPP) กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้นเท่ากับจำนวน ๑๗๘,๓๗๘ ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔.๔๖ ของยอดมูลค่า GPP กรุงเทพมหานครในภาพรวมของปี ๒๕๖๒ ทั้งนี้ โดยการศึกษาข้อมูลในสาขาการผลิตดังกล่าวซึ่งมีแนวโน้มการขยายตัวในอัตราที่ลดลง จำนวนร้อยละ ๐.๕๓ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ ที่ขยายตัวร้อยละ ๓.๐๒ ต่อปี โดยจากสถิติแสดงให้เห็นว่าในช่วงปี ๒๕๖๒ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการชะลอตัวของกิจกรรมที่สืบเนื่องเกี่ยวข้องในสาขาการผลิตดังกล่าวของกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นศูนย์กลางและเป็นแหล่งที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ในกิจกรรมด้านต่างๆ และโดยที่พบว่ามีแนวโน้มในการให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการและกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาเชิงวิทยาศาสตร์ซึ่งชะลอตัวสูงจากปีก่อนหน้า ขณะที่กิจกรรมในด้านการโฆษณาและการวิจัยทางการตลาด และกิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิคอื่น ๆ ยังสามารถขยายตัวได้ค่อนข้างดี รายละเอียดแสดงตามยอดมูลค่าสถิติเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของสาขาการผลิตกิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการตามในแผนภาพที่ ๙

วิเคราะห์โดย : นายภาณุพงศ์ จันทะประเทศ หัวหน้ากลุ่มงานนโยบายเศรษฐกิจและการเงิน
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร

ที่มา : ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำรายงานบทวิเคราะห์โครงสร้างทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครปี ๒๕๖๒
คำนวณมาจากอ้างอิงรายงานสถิติผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๒
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) (www.nesdc.go.th)